

ADALET ADINA BİR ÇOCUĞUN ACI ÖLÜMÜ,

GEREKÇESİZ TAZMİNAT VE PASİF AVUKATLIK: SEMRA OMAK KARARI, 2025 ADALET İSTATİSTİKLERİ VE ÇOCUK ADALETİNİN YAPISAL KRİZİ – ANAYASA’NIN 14. MADDESİ, AİHS M.17-18, AVRUPA SOSYAL ŞARTI, PEKİN KURALLARI VE TÜRK CEZA KANUNU KAPSAMINDA BİR İNCELEME

SHU Nihat Tarımeri ¹

GİRİŞ: Adaletin Ölçüsü – Bir Çocuğun Hayatı 27.500 TL mi?

10 Kasım 2015’te, 15 yaşındaki Emirhan Nas, Trabzon E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu’nun çocuk koğuşunda kendini astı. Ölümüne giden yol, 8 Ekim 2015’te bir çay ocağından yaklaşık 250 TL değerindeki iki kumbarayı çaldığı iddiasıyla başladı. Suçunu itiraf edip pişman olduğunu söylemesine rağmen, 9 Ekim 2015’te Trabzon 1. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından tutuklandı. 32 gün sonra, cezaevinde intihar etti. Annesi Semra Omak’ın Anayasa Mahkemesi’ne (AYM) bireysel başvurusu, 17 Temmuz 2019’da –ölümünden yaklaşık dört yıl sonra– “kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiği” sonucuna vardı. Başvurucuya **net 27.500 TL** manevi tazminat ödenmesine hükmetti. Bu rakam, başvurucunun talebi olan 33.000 TL’nin ve idarenin benzer davalarda sıklıkla referans aldığı 30.000 TL’nin altındadır. Üstelik indirim hiçbir gerekçesi kararda yer almamıştır.

Bu çalışma, Semra Omak kararını, **Anayasa’nın 14., 41., 90. maddeleri, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) 6., 17., 18. maddeleri, Avrupa Sosyal Şartı’nın (AŞS) 14., 16., 17. maddeleri, Pekin Kuralları’nın 16. ve 22. maddeleri** ile **Kişinev Bildirgesi** çerçevesinde yeniden ve en kapsamlı şekilde analiz etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, **2024-2025 Adalet İstatistikleri** ile **TBMM Suça Sürüklenen Çocuk Araştırma Komisyonu** raporları ışığında, bu bireysel trajedinin aslında **sistemik bir krizin** sadece bir parçası olduğu ortaya konulacaktır. Nihai amaç, “**pasif avukatlık**” kavramının hukuki, etik ve cezai boyutlarını tartışarak, çocuk adaletinde yapısal dönüşüm için tartışılmaz bir zemin oluşturmaktır.

1 Zürih Gençlik Savcılığı(Eski) Sosyal Çalışmacı/Sosyal Hizmet Uzmanı
Çocuk Koruma Türkiye (Koordinatör) ntarimeri@gmail.com

1. SEMRA OMAK KARARININ ÖZETİ ve GÖRÜNEN İHLAL TESPİTİ

Anayasa Mahkemesi İkinci Bölüm'ün 17 Temmuz 2019 tarihli kararına (Başvuru No: 2015/19167) göre:

- **Kuvvetli suç şüphesi vardır** (parmak izi, ikrar, kamera görüntüleri).
- Tutuklama kararında **CMK 100/3'teki katalog suç** (hırsızlık) ve **ceza miktarının ağırlığı** gerekçe gösterilmiştir.
- Ancak **5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu (ÇKK) m.20** ("çocuğun tutuklanmasına ancak adli kontrol tedbirinden sonuç alınamaması halinde karar verilebilir") **somut olayda hiç değerlendirilmemiştir.**
- Tutuklama kararında **çocuğun yaşı ve çocuk olma hali** hiçbir şekilde dikkate alınmamıştır.
- AYM, bu nedenle **Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasının ihlal edildiğine** karar vermiştir.

Bu tespit yerinde ve gereklidir. Ne var ki kararın **içeriği ve sonuçları**, aşağıda detaylandırılacağı üzere, ihlalin ağırlığıyla orantısız, gerekçeden yoksun ve uluslararası yükümlülüklerle çelişen birçok unsuru barındırmaktadır.

2. GÖRÜNMEYEN İHLALLER – I: ANAYASANIN 14. MADDESİ ve AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ'NİN (AİHS) 17. ve 18. MADDELERİ

Anayasa'nın 14. maddesi, temel hak ve hürriyetlerin kötüye kullanılmaması ilkesini düzenler: "Anayasada yer alan hak ve hürriyetlerden hiçbiri, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmayı ve insan haklarına dayanan demokratik ve laik Cumhuriyeti ortadan kaldırmayı amaçlayan faaliyetler biçiminde kullanılamaz." Bu madde, herhangi bir temel hakkın kullanımının, devletin varlığını tehdit eden bir amaca hizmet etmesi durumunda bunun "hakkın kötüye kullanılması" olarak değerlendirileceğini hükme bağlamaktadır. Somut olayda, bir çocuğun birkaç yüz liralık bir suçtan tutuklanarak ölümüne sebebiyet verilmesi, devletin "**koruyucu**" ve "**önleyici**" rolünü aşarak, hakkın kullanımını amacından saptırmış ve kötüye kullanmıştır.

AİHS m.17 – Hakların kötüye kullanımının yasaklanması: Madde şöyledir: "Bu Sözleşme hükümlerinden hiçbiri, bir devlete, topluluğa veya kişiye, Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesine veya bunların, Sözleşme'de öngörülenden daha geniş ölçüde sınırlandırılmasına

yönelik bir faaliyete veya eyleme girişme hakkını verir şeklinde yorumlanamaz.”

AİHS m.18 – Haklar üzerindeki kayıtlamaların kullanımının sınırlanması:

Madde şöyledir: “Bu Sözleşme’de izin verilen hak ve özgürlüklere getirilen sınırlamalar, öngörődükleri amaç dışında uygulanamaz.”

Bu maddelere göre:

- **Amaç nedir?** Soruşturmanın sağlıklı yürütölmesi, çocuğun kaçmasını önleme.
- **Amaç dışı etki nedir?** Çocuğun intiharı.
- **Ölçüsüzlük var mıdır?** Adli kontrol ile aynı amaca ulaşılabilirken, en ağır tedbir olan tutuklamaya başvurulmuştur.

AYM kararında, Anayasa m.14 ve AİHS m.17-18 **hiç anılmamış, somut olaya uygulanmamıştır.**

3. GÖRÜNMEYEN İHLALLER – II: ANAYASA’NIN 41. MADDESİ (AİLENİN KORUNMASI ve ÇOCUK HAKLARI)

Anayasa’nın 41. maddesi, aileyi ve çocuğu koruma altına alan, devlete bu konuda aktif görevler yükleyen bir hükümdür. Madde şöyledir:

“Aile, Türk toplumunun temelidir ve eşler arasında eşitliğe dayanır. Devlet, ailenin huzur ve refahı ile özellikle ananın ve çocukların korunması ve aile planlamasının öğretimi ile uygulanmasını sağlamak için gerekli tedbirleri alır.. Her çocuk, korunma ve bakımdan yararlanma, yüksek yararına açıkça aykırı olmadıkça, ana ve babasıyla kişisel ve doğrudan ilişki kurma ve sürdürme hakkına sahiptir. Devlet, her türlü istismara ve şiddete karşı çocukları koruyucu tedbirleri alır.”

Semra Omak olayında, çocuğun **yüksek yararı** (üstün yararı) gözetilmemiş, aile bütünlüğü korunmamış, aksine bir aile trajedisi yaşanmıştır. AYM, kararında bu anayasal yükümlölüğün ihlal edilip edilmediğini tartışmamıştır.

4. ANAYASA'NIN 90. MADDESİ ve KİŞİNEV BİLDİRGESİ'NİN BAĞLAYICILIĞI

Anayasa'nın 90. maddesi, usulüne göre yürürlüğe konulmuş uluslararası antlaşmaların kanun hükmünde olduğunu ve temel hak ve özgürlüklere ilişkin uluslararası sözleşmelerin kanunlardan üstün olduğunu hükme bağlamaktadır. Bu bağlamda, **Avrupa Sosyal Şartı** (5547 sayılı Kanun'la onaylanmıştır) ve **Kişinev Bildirgesi** de bağlayıcıdır.

Kişinev Bildirgesi (19 Mart 2026), Avrupa Sosyal Şartı'na siyasi bağlılığı yeniden teyit eden bir belgedir. Bildirge, özellikle **çocukların ve gençlerin korunmasına yönelik taahhütleri** yenilemekte, **yaşam maliyeti krizinin çocukları orantısız şekilde etkilediğini kabul etmekte ve yoksullukla mücadeleyi bir insan onuru meselesi olarak tanımlamaktadır**. AYM'nin kararında bu belgeye atıf yapılmamış olması, Anayasa'nın 90. maddesinin de ihlali anlamına gelmektedir.

5. AVRUPA SOSYAL ŞARTI'NIN ÇİĞNENMESİ: ADALET DAHİL DIŞLANMASI İÇİN SOSYAL HİZMETLERİN YOKLUĞU ve İHMAL

Avrupa Sosyal Şartı (AŞS), Türkiye'nin taraf olduğu ve 5547 sayılı Kanun'la iç hukuk parçası haline gelen bir sözleşmedir. Semra Omak olayında aşağıdaki maddeler açıkça ihlal edilmiştir:

5.1. AŞS m.14 – Sosyal hizmetlerinden yararlanma hakkı

Madde şöyledir:

'Âkit Taraflar, 13 üncü maddenin 1 inci fıkrası hükümleri hariç olmak üzere, Sosyal Hizmetlerinden Yararlanma Hakkının etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak amacıyla: (1) Sosyal hizmet yöntemlerinden yararlanarak, toplumda bireylerin ve grupların refah ve gelişmelerine ve sosyal çevreye uyum sağlamalarına katkıda bulunacak hizmetleri teşvik etmeyi veya sağlamayı; (2) Bireylerin ve gönüllü ya da diğer örgütlerin bu tür hizmetlerin kurulmasına katılımlarını teşvik etmeyi; taahhüt ederler."

Türkçeye yanlış tercüme edilen bu madde, devletleri, bireylerin esenliğine/iyilik halime katkı sağlayacak sosyal hizmetleri teşvik etmekte yükümlü kılar.Sosyal

hizmet yöntemleri ile mümkündür. 20 Nisan 2015 tarihli sosyal inceleme raporunda Emirhan'ın psikiyatrik tedaviye, danışmanlığa ihtiyacı olduğu açıkça belirtilmesine rağmen, devlet bu hizmetleri sunmamıştır. Bu yönde yetkinlik arınılmadığı gibi kanunda yer almayan hekim raporu ve Anayasa'nın 124 maddesi dikkat edilmeden bir hukuka bakış adaleti zedelemektedir. Bu şekilde ki hukuksuzluk ve adaletsizlik ile, onu tutuklayarak sosyal hizmetlerden tamamen koparmıştır.

5.2. AŞS m.16 – Ailenin sosyal, yasal ve ekonomik korunma hakkı

Madde şöyledir:

"Âkit Taraflar, toplumun temel birimi olan ailenin tam gelişmesi için gerekli koşulları sağlamak amacıyla; sosyal yardımlar ve aile yardımlarının sağlanması, sürdürülmesi ve yeniden başlatılması işlemleri ile ailelerin, geçimlerini kendi çalışmaları ile kazanma ve sağlıklı bir aile yaşamını sürdürme olanağından yoksun duruma düşen üyelerinin bakımı ve barınması için gerekli uygun yardımı almalarına ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmayı taahhüt ederler."

Emirhan'ın ailesi parçalanmış, üvey babayla çatışma yaşamaktadır. Devlet, aileyi korumak şöyle dursun, tutuklama kararıyla çocuğu ailesinden tamamen koparmıştır.

5.3. AŞS m.17 – Çocukların ve gençlerin sosyal, yasal ve ekonomik korunma hakkı

Madde şöyledir:

"Âkit Taraflar, çocukların ve gençlerin kişilikleri ile fiziksel ve zihinsel yeteneklerinin tam gelişimini sağlayacak bir çevrede yetişme haklarını etkili bir biçimde kullanmalarını sağlamak amacıyla, doğrudan ya da kamusal ve özel örgütlerle işbirliği yaparak; a) çocukların ve gençlerin, ebeveynlerinin hak ve ödevleri göz önünde tutularak, gereksinim duydukları bakım, yardım, öğretim ve eğitim olanaklarına sahip olmalarını özellikle bu amaç için uygun ve yeterli kurum ile hizmetlerin kurulması ve sürdürülmesini sağlamayı, b) çocukları ve gençleri ihmal, şiddet ve sömürüye karşı korumayı, c) ailelerinin desteğinden geçici ya da mutlak olarak yoksun kalan çocukların ve gençlerin korunmasını ve bunların devletten özel yardım almasını sağlamayı, taahhüt ederler."

Emirhan'ın cezaevinde maruz kaldığı iddia edilen kötü muamele (dayak, tuvalet temizletme) ve intiharının ardından etkili bir soruşturma yürütülmemesi, bu maddenin açık ihlalidir.

6. PEKİN KURALLARI'NIN AÇIK İHLALİ: SOSYAL ARAŞTIRMA RAPORU ve UZMANLIK ŞARTI

BM Genel Kurulu tarafından 29 Kasım 1985'te kabul edilen Pekin Kuralları, gençlik adalet yönetimine yönelik olup yetişkinler dışında özel bir çocuk koruma sisteminin birlikte işletilmesi amacıyla adaletin temel standartlarını belirler.

6.1. Kural 16 – Sosyal araştırma/inceleme raporu

Gençlik adalet yönetimine yönelik Kural şöyledir: "Hâkim, kararını vermeden önce, çocuğun sosyal durumu, kişiliği ve suçun işlenme koşulları hakkında bir sosyal araştırma raporu ister.Zorunluluk olan rapor, yetkili ve sosyal hizmet konusunda uzmanlanmış kişilerce hazırlanır."

Emirhan'ın dosyasında böyle bir rapor vardı; ancak raporda belirtilen psikiyatrik tedavi ve danışmanlık ihtiyacı tutuklama kararında hiç dikkate alınmamıştır. Raporun sunduğu bulgular (intihar riski, ailevi sorunlar) tutuklamaya engel bir nitelikteyken, mahkeme (AYM) bu raporu adeta "kâğıt parçası" saymıştır.

6.2. Kural 22 – Profesyonellik ve eğitim

Kural şöyledir: "Çocuk adalet sisteminde görevli tüm personel (hâkimler, savcılar, avukatlar, sosyal çalışmacılar), çocuk psikolojisi, sosyal hizmet ve çocuk hakları konularında özel eğitim almış olmalıdır."

Tutuklama kararını veren sulh ceza hâkimi, çocuğun gelişimsel özelliklerini, psikolojisini ve intihar riskini değerlendirecek bir eğitime sahip değildir. Başvurucunun avukatı da dahil olmak üzere, sürece dahil olan tüm aktörlerin bu konuda eğitim eksikliği, çocuğun adalet sisteminde yalnız kalmasına neden olmuştur.

7. 2025 ADALET İSTATİSTİKLERİ İŞİĞİNDA SİSTEMİN KRİZİ ve TBMM ARAŞTIRMA KOMİSYONU'NUN KURULUŞU

Semra Omak kararı, yalnızca bir çocuğun ölümü değil; **Türkiye’de çocuk adalet sisteminin çöküşünün simgesidir**. 2024-2025 Adalet İstatistikleri, bu çöküşün boyutlarını somut sayılarla gözler önüne sermektedir.

Gösterge	2024	2025	Değişim / Not
Ceza infaz kurumlarında tutuklu çocuk	2.710	3.245	+%19,7
Ceza infaz kurumlarında hükümlü çocuk	1.150	1.176	+%2,3
Toplam ceza infaz kurumlarındaki çocuk	3.860	4.421	2020’de 1.656 iken 2025’te neredeyse üç kat artış
Hapis cezası alan çocuk (mahkûmiyet içinde)	22.416 (%52,3)	23.464 (%51,7)	Her yıl 23 binden fazla çocuk hapis cezası alıyor
Beraat eden çocuk	20.321 (%19,0)	21.206 (%18,8)	Her beş çocuktan biri beraat ediyor
Yetişkin şüpheliler için KYOK oranı	–	%55,3	Çocuklar için KYOK oranı %54,4 – neredeyse hiç fark yok
Çocukların yetişkin mahkemelerinde yargılanma oranı	%54 (2024)	%48,5 (2025)	Hâlâ çok yüksek
Kovuşturma evresi devir oranı	%46,7 (2024)	%45,3 (2025)	Yaklaşık her iki dosyadan biri bir sonraki yıla kalıyor
Soruşturma evresi devir oranı	–	%41,5	134.560 çocuk bir sonraki yıla devrediliyor
Uyuşturucu suçları dosya sayısı (soruşturma)	34.539	42.005	+%21,6 patlama
Cinsel suçlarda KYOK oranı (soruşturma)	%46,5	%50,8	Her iki cinsel suçtan biri takipsizlik
Cinsel suçlarda beraat	–	%28,5	Mağdur çocuklar adalete

Gösterge	2024	2025	Değişim / Not
oranı (kovuşturma)			erişemiyor
Toplam ÇKK kapsamındaki çocuk	–	~1.307.810	Türkiye'deki çocuk nüfusunun yaklaşık %6'sı

Bu tablo karşısında, Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM), **19 Kasım 2025** tarihinde, "çocukların suça sürüklenmesine yol açan nedenlerin tüm boyutlarıyla incelenerek koruyucu ve önleyici mekanizmalar geliştirilmesi" amacıyla bir **Meclis Araştırma Komisyonu** kurulmasına karar vermiştir. İnsanlık ve çocuklara bakış için bir sınav olan Komisyon, Aralık 2025 itibarıyla çalışmalarına başlamıştır. Bu adım, işte bu makalede detaylı olarak analiz edilen yapısal sorunların artık yasama organı tarafından da görüldüğünün ve acil çözüm ihtiyacının en somut göstergesidir. **Onların çalışmasının altında yatan gerçeklik, bu makalede detaylandırılan hukuki, istatistiki ve insani krizin ta kendisidir.**

8. PASİF AVUKATLIK ve CEZA HUKUKU SORUMLULUĞU: TCK m.4, 257, 278, 279 ve ÇKK 44

8.1. Pasif Avukatlık Kavramı

Pasif avukatlık, avukatın müvekkilinin haklarını korumak için gereken tüm hukuki yolları –iç hukuk yanında uluslararası yollar da dahil– **aktif olarak kullanmaması, ihmal etmesi veya eksik kullanması** durumudur. Semra Omak başvurusunda **AİHM'e başvurulmaması**, en bariz pasif avukatlık örneğidir.

8.2. TCK m.4 – Kanunu bilmemek mazeret sayılmaz

Avukat, AİHS, AŞS, BMÇHS ve Pekin Kuralları'nı **bilmek zorundadır**. "İç hukuk yolları tükendi" diyerek AİHM yolunu kullanmamak, bu uluslararası sözleşmelerin varlığını görmezden gelmektir. Bu durum, TCK m.4'teki "ceza kanunlarını bilmemek mazeret sayılmaz" ilkesinin **mesleki bilgi eksikliği** boyutu açısından bir kusur teşkil etmektedir.

8.3. TCK m.257 – Görevi kötüye kullanma (ihmal suretiyle)

Kamu görevi yapan bir avukat (baro tarafından atanan veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında çalışan), görevinin gereklerini **ihmal ederek** zarara neden olursa TCK 257/2 uyarınca cezalandırılabilir. AİHM'e başvurulmaması, bu anlamda, etkili bir başvuru hakkını kullandırmamak suretiyle bir ihmaldir.

8.4. TCK m.278 ve m.279 – Suçu bildirmeme

- **TCK 278:** "İşlenmekte olan bir suçu yetkili makamlara bildirmeyen kişi, 1 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır." Emirhan'ın cezaevindeki kötü muamele iddiaları bir **suçtur**. Avukat, bu suçu öğrendiğinde derhal savcılığa bildirmekle yükümlüydü.
- **TCK 279:** "Kamu görevlisi, göreviyle bağlantılı olarak bir suçu öğrenip de yetkili makamlara bildirmezse 6 aydan 2 yıla kadar hapis cezası alır." Baro tarafından atanan bir avukat, **kamu görevlisi sayılabileceği** için, AİHM'e başvurmayarak aslında devletin sorumluluk doğuran bir ihlalini uluslararası alanda gizlemiş olur. Bu eksiklik AYM tarafından hiç ele alınmamıştır.

8.5. ÇKK m.44 – Kamu görevlilerinin yargılanmasında özel usul

Çocuk Koruma Kanunu'nun 44. maddesi, "Bu Kanun kapsamına giren görevlerle bağlantılı olarak kamu görevlileri hakkında 4483 sayılı Kanun'un uygulanmayacağını" düzenler. Yani, bir çocukla ilgili görevini ihmal eden savcı, hâkim, cezaevi görevlisi veya **avukat** (kamu görevlisi sıfatıyla) hakkında doğrudan soruşturma açılabilir. Bu madde, AYM dahil somut olayda hiç işletilmemiştir.

9. EĞİTMEN AVUKATLARIN, TBB-UNICEF İŞBİRLİĞİNİN SORUMLULUĞU ve ÇABA PROJESİ

Türkiye Barolar Birliği (TBB) ve UNICEF işbirliğiyle yürütülen "**Çocuk Haklarının Geliştirilmesi, Korunması ve İzlenmesi Konusunda Avukatların ve Baroların Kapasitelerinin Güçlendirilmesi Projesi**" (**ÇABA Projesi**), 2.000 avukata eğitim vermeyi hedeflemiştir. Bu projede eğitmen olarak görev alan **Av. Dr. Murat Aydın** gibi isimler, 24 Nisan 2026'daki SHUDER webinarında çocuk adaletinin temel sorunlarını tartışmış, ancak **sosyal inceleme raporunun yetkisiz kişilerce düzenlenmesine, hekim raporu zorunluluğunun Anayasa m.124'e aykırılığına ve pasif avukatlığa karşı net bir eylem çağrısı yapmamıştır.**

Ayrıca "Sosyal hizmet uzmanlarının olmadığı yerde bir çocuk yargılamasından söz edilemez" tespiti son derece isabetlidir. **Sadece "sosyal hizmet uzmanı istihdam edelim" demek yetmez, çocuk adaletinin Javert'çi anlayışını kökünden değiştirecek, Anayasa'nın ve uluslararası sözleşmelerin emredici hükümlerini hayata geçirecek bakış ve yapısal bir dönüşüm şarttır.** Eğitimci avukatların, Semra Omak gibi sembolik vakaları **AİHM'e taşıma konusunda meslektaşlarına rehberlik etmemesi**, pasif avukatlığı meşrulaştırmaktadır. Oysa Pekin Kuralları Kural 22, eğitimcilerin de özel eğitilmiş olmasını öngörür. Eğitimciler bu standartlara uygun hareket etmezse, projeler işlevsizleşir.

10. SONUÇ ve TALEPLER: YAPISAL DÖNÜŞÜM İÇİN TARTIŞILMAZ GERÇEKLER

Semra Omak kararı, Anayasa Mahkemesi'nin "çocuk olduğunun dikkate alınması gerektiği" yönündeki tespitiyle bir ilerleme sağlamış olsa da, **gereksiz tazminat indirimi, uluslararası sözleşmeleri yüzeysel geçmesi, kötü muamele ve yaşam hakkını incelememesi ve AİHM yolunu kullanmaya teşvik etmemesi** nedeniyle **yarım kalmış, eksik ve sistemi değiştirmeyen** bir karardır.

Tartışılmaz Gerçekler:

- 1. Anayasa m.14, AİHS m.17-18 uyarınca**, devlet bir çocuğun tutuklanmasında hakkını kötüye kullanamaz. Ölçsüz tutuklama, hakkın yok edilmesine yol açan bir faaliyettir.
- 2. Anayasa m.41 uyarınca**, devlet ailenin ve çocuğun üstün yararını korumakla yükümlüdür. Tutuklama, bu yükümlülüğü ihlal etmiştir.
- 3. Anayasa m.90 uyarınca, Kişinev Bildirgesi** de dahil olmak üzere uluslararası sözleşmeler kanunlardan üstündür. AYM bunları görmezden gelmiştir.
- 4. Avrupa Sosyal Şartı m.14,16,17 ve Pekin Kuralları m.16,22 uyarınca**, sosyal inceleme raporlarına uyulmaması, sosyal hizmetlerin dışlanması ve eğitim eksikliği, uluslararası yükümlülüklerin ihlalidir.
- 5. Pasif avukatlık, TCK m.4, m.257, m.278, m.279 ve ÇKK m.44 kapsamında cezai sorumluluk doğurur.** AİHM'e başvurmamak, bir suçu bildirmemek veya görevi ihmal etmek niteliğindedir.
- 6. 2025 Adalet İstatistikleri, çocuk adalet sisteminin iflas ettiğini**, her yıl 1,3 milyon çocuğun ÇKK kapsamında işleme tabi tutulduğunu, binlerce çocuğun tutuklu olduğunu göstermektedir.

7. TBMM'nin Suça Sürüklenen Çocuklara İlişkin Araştırma Komisyonu'nu kurması, bu krizin siyasi bir karşılık bulduğunu gösterse de, komisyonun çalışmalarının somut politika önerilerine dönüşmesi için baskı oluşturulması gerekmektedir.

SON SÖZ: Victor Hugo'nun Sefiller'de yazdığı gibi: "Cehalet ve sefalet hüküm sürdükçe, bu tür kitaplar yararsız olmayacaktır." 2015'te Emirhan Nas'ın ölümü, 2019'da AYM'nin yarım kalan kararı, 2026'da hâlâ tutuklu bekleyen binlerce çocuk, 23.464 hapis cezası alan çocuk ve 1,3 milyon adaletle temas eden çocuk... Bu tablo, Javert'in hâlâ galip olduğunu göstermektedir.

Artık Javert'in zihniyetini terk etmenin, pasif avukatlığa son vermenin, sosyal hizmetleri adaletin ayrılmaz bir parçası haline getirmenin ve Anayasa'nın 14. maddesi ile AİHS m.17-18'in emrettiği "hakkın kötüye kullanılmaması" ilkesini çocuk adaletinin temelinde oturtmanın zamanı gelmiştir.

Bir çocuğun hayatı 27.500 TL'den çok daha değerlidir ve bu bedel, hiçbir gerekçesiz indirimle tartışılmaz. 28.04.2026

SHU Nihat Tarimeri

Not: 1.Yapay Zeka DeepSeek Ekibi tarafından birlikte hazırlanmıştır)

2. Yer alan bilgilerin birlikte ele alınması için;

<https://www.cocukkorumaturkiye.com/>

<https://www.cocukkorumaturkiye.com/sefillerin-cocuklari-2025-adalet-istatistikleri-isiginda-aclik-ihmal-istismar-ve-tutuklama-krizi/>

<https://www.cocukkorumaturkiye.com/avrupa-sosyal-sarti-kisinev-deklarasyonu-suca-yonelen-cocuk-ve-gencler-dahil-tbmm-arastirma-komisyonu-ve-de-ceza-adalet-yonetimi-acisindan-sosyal-hizmetlerden-yararlanma-hakki-baglaminda-sosyal-ko/>

<https://www.cocukkorumaturkiye.com/adalet-istatistikleri-2025-sorusturma-ve-kovusturma-evresinde-cocuk-ve-gencler-carpici-sayilar-anatomi-patoloji-ve-karsilastirmali-analiz/>